

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือและขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวม 391 คน

1.2 การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวม 391 คน โดยการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากรของเคร็งซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610) ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 196 คน

1.3 ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีแบ่งชั้น - (Stratified random sampling) คือ การกระจายจำนวนกลุ่มตัวอย่างไปตามอัตราส่วน จำแนกตามวุฒิการศึกษาคือ ปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี แล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Simple random sampling) โดยการจับสลากตามอัตราส่วนจำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละอำเภอ รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แยกตามวุฒิการศึกษา

ลำดับที่	ส.ป.อ.	กลุ่มประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		วุฒิการศึกษา			วุฒิการศึกษา		
		สูงกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	รวม	สูงกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	รวม
1	พระนครศรีอยุธยา	6	27	33	5	12	17
2	ท่าเรือ	0	24	24	0	12	12
3	นครหลวง	3	16	19	2	8	10
4	บางซ้าย	2	14	16	2	6	8
5	บางไทร	3	27	30	2	13	15
6	บางบาล	3	22	25	2	11	13
7	บางปะหัน	1	29	30	1	14	15
8	บางปะอิน	5	26	31	3	13	16
9	บ้านแพรก	1	7	8	1	3	4
10	ผักไห่	1	19	20	1	9	10
11	ภาชี	0	24	24	0	12	12
12	มหาราช	1	15	16	1	7	8
13	ลาดบัวหลวง	3	22	25	2	10	12
14	วังน้อย	5	22	27	4	9	13
15	เสนา	5	30	35	4	13	17
16	อุทัย	2	26	28	2	12	14
รวมทั้งสิ้น		41	350	391	32	164	196

ที่มา : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. 2544 : 1 - 29

2. เครื่องมือและขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การศึกษาการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นแบบสอบถามที่นำแนวคิดมาจากกรอบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 1 ฉบับ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) โดยแบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคำถามลักษณะตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วยตำแหน่งหน้าที่ในการบริหารงาน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารงาน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามสภาพการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้หลักการบริหารคุณภาพที่เป็นระบบครบวงจร (PDCA) จำนวน 4 ด้าน ซึ่งครอบคลุมระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 8 รายการ ดังนี้

1. การวางแผน (P)

- 1.1 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 1.2 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- 1.3 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. การปฏิบัติตามแผน (D)

- 2.1 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. การตรวจสอบประเมินผล (C)

- 3.1 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
- 3.2 การประเมินคุณภาพการศึกษา

4. การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (A)

- 4.1 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- 4.2 การผลัดวงจรระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

จำนวน 60 ข้อ โดยเป็นคำถามลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 8-11) ซึ่งกำหนดค่าระดับการบริหาร คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามกรอบการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ตาราง 2 กรอบการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ที่	การบริหารระบบประกันคุณภาพ	จำนวนข้อ	ข้อที่
1	การวางแผน (P)		
	1.1 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	9	1 – 9
	1.2 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	3	10 – 12
	1.3 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3	13 – 15
	รวม	15	
2	การปฏิบัติตามแผน (D)		
	- การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	15	16 – 30
	รวม	15	
3	การตรวจสอบและประเมินผล (C)		
	3.1 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา	10	31 – 40
	3.2 การประเมินคุณภาพการศึกษา	5	41 – 45
	รวม	15	
4	การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (A)		
	4.1 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	8	46 – 53
	4.2 การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	7	54 – 60
	รวม	15	
	รวมทั้งหมด	60	

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร ด้านการวัดและประเมินผล ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
2. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากร จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .95 (ผลการวิเคราะห์แสดงไว้ในภาคผนวกง.)
3. ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามไปปรับปรุงข้อคำถาม และจัดพิมพ์เป็นฉบับที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดส่งแบบสอบถามไปถึงผู้ตอบ โดยประสานงานกับหน่วยงานบังคับบัญชาตั้งแต่ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด ซึ่งมีการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครหรือยูชยา ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพระนครหรือยูชยาเพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพระนครหรือยูชยา ให้ออกหนังสือไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ แจ้งผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร เพื่อให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. จัดส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด
3. เมื่อผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาได้รับและตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้จัดส่งคืนสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ซึ่งผู้วิจัยจะเป็นผู้ไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ตามกำหนดนัด
4. ถ้าเวลาผ่านไปประมาณ 7 วัน จากกำหนดนัด ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรยังไม่ส่งแบบสอบถามคืนให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ผู้วิจัยจะจัดส่งหนังสือขอความร่วมมือพร้อมกับแบบสอบถามไปถึงผู้บริหารโรงเรียนนั้น ๆ อีกครั้ง

5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลได้แล้ว จะตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในตอนที่ 2 มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อใช้ในการประเมินค่าและแปลความหมายของคะแนน โดยใช้คะแนนเป็นตัวชี้วัดและใช้เกณฑ์ของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 8-11) 5 ระดับ ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	มากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	มาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	ปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	น้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	น้อยที่สุด

5.3 ข้อมูลการเปรียบเทียบการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าความแตกต่าง โดยใช้ค่า t -test เป็นรายด้านและโดยรวมทั้งฉบับ

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) for Windows Release 7.5 โดยคำนวณค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบค่า t -test โดยกำหนดความมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงทดสอบความแตกต่างของกลุ่ม
ตัวอย่างเป็นรายคู่ (Post Hoc Comparison) โดยวิธี LSD (Fisher' Least Significant Difference)